

SAK TIL ABBV'S STYREMØTE

Behandles av	Saksbehandler	Møtedato	Saksnummer
AMU	Anne Hjort	29.05.2015	34/2015
Styret	Anne Hjort	09.06.2015	23/2015 - A

FYSISKE KRAV, OPPTAKSKRAV OG HELSEKRAV

Saken gjelder

I forbindelse med behandling av sak 44/2014A fattet brannstyret følgende vedtak:

(2. avsnitt, 1. avsnitt unntatt off.):

Styret ber om at det snarlig utarbeides reviderte opptakskrav som ivaretar brannstyrets ønske om å rekruttere flere kvinnelige brannspiranter og brannkonstabler.

Brannsjefen har etter det nedsatt en arbeidsgruppe bestående av følgende personer:

Sverre Junker – avdelingssjef beredskap
Knut Halvorsen – NK-beredskap
Ivar Eriksen – leder Brannkorpsforeningen
Anders Martinsen – Brannkorpsforeningen NK
Camilla Loe Dahl – brannkonstabel
Arnstein Johnsrud - avdelingsleder 110/dagtid
Anne Hjort – brannsjef, møteleder og sekretær

Arbeidsmiljøutvalget vedtok følgende mandat for arbeidsgruppen i møte 12.12.14:

1 Opptakskrav ved nyansettelse

- Arbeidsgruppen innhenter informasjon om fysiske krav og helsekrav ved nyansettelser i sammenlignbare brannvesen og hvilke tilpasninger som evt. er gjort for å rekruttere kvinner i beredskapsavdelingen. Informasjon fra brannvesen som har lyktes med å rekruttere kvinner skal innhentes. Det innhentes også informasjon om hvilke kvalifikasjoner som ble vektlagt og som medførte at kvinner ble prioritert før menn.
- Arbeidsgruppen skal evaluere fordeler og ulemper ved dagens krav til helse og fysikk i forbindelse med opptak av nyansatte i alle avdelinger. Uheldige konsekvenser skal påpekes.
- Arbeidsgruppen skal foreslå endrede krav til helse og fysikk i forbindelse med opptak av nyansatte i alle avdelinger. Kjønn- og aldersdifferensiering skal vurderes.
- Minst et forslag til krav ved nyansettelse skal være uten krav til maksimalt oksygenopptak.

2 Fysiske krav og helsekrav for allerede ansatte

- Arbeidsgruppen innhenter informasjon om fysiske krav og helsekrav for ansatte i sammenlignbare brannvesen og hvilke tilpasninger som evt. er gjort for å beholde kvinner i beredskapsavdelingen. Informasjon fra brannvesen som har lyktes med å beholde kvinner skal innhentes.
- Arbeidsgruppen skal evaluere fordeler og ulemper ved dagens krav til helse og fysikk for fast ansatte i alle avdelinger. Uheldige konsekvenser skal påpekes.

- c) Arbeidsgruppen skal foreslå endrede krav til helse og fysikk for fast ansatte i alle avdelinger. Kjønn- og aldersdifferensiering skal vurderes.
- d) Minst et forslag til krav både ved nyansettelse og for fast ansettelse skal være uten krav til maksimalt oksygenopptak.

Saksfremlegg

Innhenting av informasjon

Det ble innhentet faglige uttalelser fra Olympiatoppen og NTNU. I tillegg ble mye litteratur om blant annet fysiske forskjeller på menn og kvinner diskutert i arbeidsgruppen.

Kvinner har lavere fysisk kapasitet enn menn på de fleste omtalte fysiske testene. Når testene går direkte på jobben som røykdykker ble det anbefalt ikke å kjønnsdifferensiere, fordi oppgaven er uavhengig av kjønn.

I tillegg til litteraturinnhenting og faglige uttalelser ble det gjennomført en spørreundersøkelse i sammenlignbare brannvesen. Resultatet fra denne er sammenstilt i vedlegg 1. Noen kvinnelige brannkonstabler ble også intervjuet.

Fastsettelse av metode og krav for reduksjon av søkermassen

Norske heltidsbrannvesen har som regel svært mange søkere når de lyser ut ledige stillinger som brannkonstabel eller brannaspirant. De fleste brannvesen benytter løpetester, som gjør at søkere med for dårlig kondisjon ikke går videre i søknadsprosessen. Dette er også en metode for å redusere søkermassen som behandles videre.

Arbeidsgruppen mener at 5.000 meter løpetest på bane eller testløp rundt Sems vann, er en rasjonell og rettferdig metode for å teste søkerne og redusere søkermassen. Arbeidsgruppen mener at det er rimelig at det ikke er samme tidskrav til kvinner og menn. Basert på fysiske forskjeller og ekstern ekspertise foreslår arbeidsgruppen at inntakskravet på 5.000 meter løping på bane og for testløp rundt Sems vann økes med ca. 10% for kvinner. Krav på 5000 meter løping på bane foreslås opprettholdt til 21. minutter for menn og økes til 23. minutter for kvinner. Tidskravet for testløpet rundt Sems vann settes til 21. minutter for menn og økes til 23. minutter for kvinner. Start eller målpunktet justeres litt i forhold til testløpet rundt Sems vann, som ble gjennomført i 2014.

Bruk av VO₂- Max som mål for ønsket kondisjonsnivå

Arbeidsgruppen mener at krav til maksimalt oksygenopptak (VO₂- Max) ikke er nødvendig og ikke lenger bør inngå som krav ved ansettelse. Årsaken til dette er at de øvrige testene måler kondisjonsnivået i tilstrekkelig grad.

Øvrige fysiske krav ved nyansettelse

Arbeidsgruppen mener at øvrige fysiske krav ved nyansettelse bør være basert på de samme øvelsene som er gitt i «Veiledning til arbeidsmiljøloven, Helseundersøkelse og fysiske tester for røyk- og kjemikaliedykkere». Arbeidsgruppen foreslår følgende krav:

- Kondisjonstest på tredemølle med pressluftapparat på ryggen og utrykningstøy: 12 minutter for begge kjønn, hvilket er 4 minutter mer enn minimumskravet
- Spenthopp: Minimum 25 repetisjoner for begge kjønn, hvilket er 10 mer enn minimumskravet
- Armhevinger med utrykningstøy: Minimum 13 repetisjoner for begge kjønn, hvilket er 6 mer enn minimumskravet
- Heving i bom med utrykningstøy: Minimum 13 repetisjoner, hvilket er 6 mer enn minimumskravet

Arbeidsgruppen mener ABBV må ansette så spreke brannspiranter/brannkonstabler at de sannsynligvis kan fortsette i jobben til de når særaldersgrensen for brannkonstabler (60 år).

Kjønnsdifferensiering av opptakskrav

Fysiske opptakskrav i ABBV, utover løpetesten for å redusere søkermassen, er basert på jobben som røykdykker. Kravene er basert på øvelsene som er gitt i «Veiledning til arbeidsmiljøloven, Helseundersøkelse og fysiske tester for røyk- og kjemikaliedykkere» med et påslag for å kompensere den reduksjon i fysikk som er vanlig ved høyere alder. Alle våre brannkonstabler er røykdykkere. Den jobben er ikke kjønnsdifferensiert. Arbeidsgruppen mener derfor at kravene relatert til jobben ikke bør være kjønnsdifferensiert.

Aldersdifferensiering av opptakskrav

Opptakskravene bør være noe aldersdifferensiert ettersom gjenværende tid til pensjonsalder er avhengig av søkerens alder. Arbeidsgruppen foreslår at aldersdifferensieringen bare gjøres for søkere til de øverste lederstillingene i utrykningsstyrken (brannmester og brigadeføder), da de etter all sannsynlighet vil ha langt kortere tid til pensjonsalder. Differensieringen gjøres ved at det ikke stilles høyere krav enn i nevnte veiledning til arbeidsmiljøloven.

Fysiske krav etter ansettelse

ABBV har erfart at ansatte trenger et ytterligere press på kondisjonskrav for å innfri kravene som er satt på tredemølletesten. ABBV har i mange år hatt god erfaring med å kreve at alle i utrykningsstyrken, hvert år, skal ta idrettsmerke. Ansatte som av helsemessige grunner ikke kan/bør løpe, kan ta utholdenhetstest ved svømming eller roing.

Arbeidsgruppen anbefaler å opprettholde kravet til idrettsmerke for røykdykkere. Idrettsmerkekravene er kjønns- og aldersdifferensierte.

Arbeidsgruppen anbefaler ikke øvrige fysiske krav til røykdykkere enn idrettsmerket og det som er gitt i veiledningen til arbeidsmiljøloven.

Helsekrav

Det helsekravet som ABBV har stilt til ansatte utover helsekrav stilt i veiledningen til arbeidsmiljøloven er krav til VO₂- Max. ABBV har hatt krav til VO₂- Max til både røykdykkere og overordnet vakt. Arbeidsgruppen foreslår at kravet fjernes for alle grupper.

Fysiske krav for øvrige ansatte

Ingen er ansatt som sjåfører i utrykningsstyrken. I perioder har enkelte, som av forskjellige grunner ikke kan være røykdykkere, vært sjåfører over kortere eller lengre perioder. Sjåførene har en tung fysisk jobb med blant annet å bære slanger og annet tungt utstyr. Det foreligger imidlertid ikke konkrete helsemessige helsekrav i forhold til denne funksjonen, foruten det som følger av forskrift om førerkort. Arbeidsgruppen har vurdert om det skal stilles konkrete fysiske krav for å være sjåfør, men har kommet til at det må gjøres individuelle vurderinger når ansatte ikke lenger kan være røykdykkere. Det er viktig å ha sjåføroppgavene til ansatte som ellers vil bli sykemeldte.

De som tjenestegjør som overordnet vakt har en fysisk enklere jobb enn sjåfører, men også de må ha en viss fysikk for å kunne tenke klart og strategisk gjennom en langvarig krevende innsats. Arbeidsgruppen anbefaler at det ikke stilles konkrete fysiske krav til overordnet vakt, men at de oppfordres til å opprettholde så god fysikk at de gjennomfører både idrettsmerket og røykdykkertesten hvert år. Det forventes at de fremstår som gode rollemodeller.

Arbeidsgruppen foreslår at det ikke stilles fysiske krav til øvrige ansatte, selv om ansatte i 110-sentralen må kunne tenke klart og reagere riktig til enhver tid.

Arbeidsgruppen anbefaler at det fortsatt legges til rette for at alle ansatte kan delta på de årlige idrettsmerketestene. Vi er overbevist om at dette vil medføre bedre helse og redusert fravær.

Brannsjefen anbefaler brannstyret å fatte følgende vedtak:

Brannstyret tar saken til orientering

Anne Hjort
Brannsjef

Vedlegg: *Spørreundersøkelse i sammenlignbare brannvesen*